

A high-contrast, black and white close-up portrait of Mick Jagger. He is looking slightly to the left of the camera with a subtle, enigmatic smile. His dark, wavy hair is prominent, and the lighting creates deep shadows on the right side of his face, highlighting the texture of his skin and the intensity of his gaze.

MICK

Szalone życie i geniusz Jaggera

Christopher Andersen

autor bestsellerowych biografii

Niniejsza **darmowa publikacja** zawiera jedynie fragment pełnej wersji całej publikacji.

Aby przeczytać ten tytuł w pełnej wersji [kliknij tutaj](#).

Niniejsza publikacja może być kopiowana, oraz dowolnie rozprowadzana tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez NetPress Digital Sp. z o.o., operatora [sklepu na którym można nabyć niniejszy tytuł w pełnej wersji](#). Zabronione są jakiegokolwiek zmiany w zawartości publikacji bez pisemnej zgody NetPress oraz wydawcy niniejszej publikacji. Zabrania się jej od-sprzedaży, zgodnie z [regulaminem serwisu](#).

Pełna wersja niniejszej publikacji jest do nabycia w sklepie internetowym [Nexto.pl](#).

Christopher Andersen

MICK

Szalone życie
i geniusz Jaggera

Przełożył
Przemysław Bieliński

Tytuł oryginału *Mick: The Wild Life and Mad Genius of Jagger*

Copyright © 2012 by Andersen Productions

All rights reserved, including the right to reproduce this book or portions thereof in any form whatsoever.

For information, address Gallery Books Subsidiary Rights Department, 1230 Avenue of the Americas, New York, NY 10020

First Gallery Books hardcover edition July 2012

GALLERY BOOKS and colophon are registered trademarks of Simon & Schuster, Inc.

Przekład Przemysław Bieliński

Redakcja Alicja Listwan / d2d.pl

Korekta Sandra Trela, Zuzanna Szatanik / d2d.pl, Maria Brzozowska

Projekt graficzny, redakcja techniczna i skład Robert Oleś / d2d.pl

Konwersja Tomasz Brzozowski

Copyright © for this edition Insignis Media, Kraków 2012

Wszelkie prawa zastrzeżone

ISBN 978-83-63944-00-1

 insignis

Insignis Media

ul. Szlak 77/228–229, 31-153 Kraków, tel./fax +48 12 636 01 90

biuro@insignis.pl, www.insignis.pl

facebook.com/Wydawnictwo.Insignis

Dla mojej żony Valerie, która była przy mnie, kiedy...

Przecież nie będę tego robił wiecznie!
Mick Jagger, listopad 1969

Wstęp

Kiedy w 2002 roku Justin Timberlake zrelacjonował swoje bolesne rozstanie z Britney Spears w *Cry Me a River*, Lizzy Jagger pokazała ów autobiograficzny teledysk ojcu. „Widzisz te sceny? – spytała. – To się wydarzyło naprawdę, tato”. Mick Jagger instynktownie wiedział, że zasady dotyczące innych gwiazd niekoniecznie dotyczą jego samego. „Gdybym ja napisał, jak naprawdę wygląda moje życie, wprost i bez ogródek – odparł – ludzie wpadliby w popłoch”.

Nie ma to żadnego znaczenia dla kilku pokoleń milionów fanów, dla których określenie „*Jagger swagger*”, czyli „krok Jaggera”, definiuje prawdziwą przebojowość i pewność siebie – nie tylko pięćdziesiąt lat temu, kiedy Mick po raz pierwszy stanął na scenie z Rolling Stonesami, ale także dziś. Stonesi świętują pięćdziesięciolecie swojej działalności, a współcześni artyści tacy jak Ke\$ha, Kanye West i Black Eyed Peas składają muzyczny hołd Jaggerowi. Nikt nie zrobił tego bardziej wyraziście niż Adam Levine z Maroon 5 i Christina Aguilera, którzy dołączyli do chóru muzycznych wyrazów uznania piosenką *Moves Like Jagger*. Wykonana po raz pierwszy w „The Voice” – reality show stacji NBC – w czerwcu 2011 roku, szybko wspięła się na szczyty list przebojów. Dzięki teledyskowi ukazującemu szczupłego, wytatuowanego Levine’a, uwodzicielską Christinę i przykuwające wzrok archiwalne zdjęcia zwinnego Micka – prawdziwej gwiazdy tej produkcji – *Moves Like Jagger* zdominowało muzyczny świat aż do końca roku.

Czy Jagger to Jumpin’ Jack Flash? Street Fighting Man? Midnight Rambler? Man of Wealth and Taste*? Jest nimi wszystkimi, a także, jak się okazuje, kimś znacznie, znacznie więcej. Według każdej definicji Mick to oryginał, jedna z najważniejszych postaci świata kultury naszych czasów. Pewny siebie, dumnie kroczący, czasem złowrogi, zawsze magnetyczny – pół wieku temu chwycił nas wszystkich za gardło i w przeciwieństwie do wielu swoich utalentowanych rówieśników nigdy nie puścił.

Jagger jest bez wątpienia ostatnim z tytanów rocka, choć nawet to określenie nie oddaje mu sprawiedliwości. Przez ostatnie pół wieku – od niespokojnych lat sześćdziesiątych i hedonistycznych siedemdziesiątych, przez głośnie osiemdziesiąte i rozhulane dziewięćdziesiąte, aż po niełatwy dla nikogo rok 2012 – Mick wsiąkł w pory popkultury jak mało kto.

Dla pokolenia *baby boom* i następnych był zniekształconym odbiciem każdej fazy, trendu, mody i ruchu. Kiedy Beatlesi parli ku sławie ze swoim grzecznym, uczesanim, młodzieńczym buntem, Stonesi chełpili się brudem, niechlujstwem, hałaśliwością i chamstwem. Studenci wychodzili na ulice protestować przeciwko wojnie w Wietnamie, a Mick dostarczał im przepelnionych gniewem hymnów.

Żaden zespół nie uosabiał hasła „*sex, drugs, and rock'n'roll*”, motta tamtej psychodelicznej epoki, bardziej niż Stonesi. A kiedy dodano do tej mieszanki szczyptę okultyzmu, Mick nie przywdział szat byle mistyka, lecz karmazynowy płaszcz samego Lucyfera.

Porzuciwszy pozę macho-zabijaki, stał się ucieleśnieniem androgynicznej mody – malował oczy, nakładał szminkę i odkrywał swoją biseksualność. Ten okres z kolei przeszedł płynnie w erę disco – Mick oblókł swoje kościste ciało w biały satynowy kombinezon, kąpał się w brokacie i w przerwach między wciąganiem kokainy tworzył taneczne przeboje.

Lata osiemdziesiąte, upływające pod znakiem Ronalda Reagana i hasła „*just say no*”, przyniosły kolejną zmianę image'u Jaggera. Teraz został głową rodziny i zdeklarowanym wrogiem narkotyków. „Ależ proszę państwa – twierdził z pokerową miną, jakby ostatnie trzydzieści lat nie miało miejsca. – Ja nigdy tak naprawdę tego nie robiłem”.

Jak się okazało, Mick nie tylko usta miał okazałe. Wszystko, co robił, na scenie i poza nią, miało niesłychany rozmach. Jako wokalista Rolling Stonesów śpiewał, tańczył, puszył się, wił i – tak jest – kroczył przed większą liczbą ludzi niż ktokolwiek inny w dziejach. W 2010 roku na liście dziesięciu najbardziej dochodowych tras koncertowych wszech czasów Rolling Stonesi zajmowali miejsca pierwsze, trzecie, czwarte, piąte i dziewiąte.

Do tego oczywiście dochodziły płyty – oszałamiająca liczba dwustu pięćdziesięciu milionów sprzedanych albumów – oraz coroczne plebiscyty, w których Rolling Stonesi za każdym razem zostawali największym zespołem rockowym w dziejach. Co, siłą rzeczy, czyniło z Micka największego rockowego wokalistę.

Jagger nie rozczarowywał także poza sceną – wiódł życie prawdziwego sybaryty, aroganckiej, egoistycznej, nieokiełznanej gwiazdy rocka. Żarłoczna prasa drobiazgowo opisywała jego publiczne dramaty i osobiste rozterki, a także niemożliwy przepych, jakim się otaczał: rezydencje i limuzyny, prywatne odrzutowce i jachty, narkotyki, kobiety – a czasem także mężczyzn. Jednak głównie kobiety.

Dzięki wiedzy zdobytej przez Micka w Londyńskiej Szkole Ekonomii zespół zarobił miliardy, a jego członkowie zbili niewiarygodne fortuny – w wypadku Jaggera majątek rzędu czterystu milionów dolarów. Mick dążył także nieprzerwanie do spełnienia swojego marzenia o przyjęciu do najwyższych kręgów brytyjskiego społeczeństwa – które to dążenie w końcu przyniosło mu tytuł szlachecki.

Praktycznie przez całe swoje dorosłe życie ów nieprzejednany wróg establishmentu żył zarazem na przyjacielskiej stopie z angielską arystokracją. To tylko jedna z trudnych do pojęcia sprzeczności, które składają się na osobowość Jaggera.

Mick to uczeń z angielskiego przedmieścia, który przebojem wdarł się na scenę, śpiewając bluesa z serca Ameryki; syn nauczyciela gimnastyki, który stał się uosobieniem niepohamowanego hedonizmu; uliczny zabijaka o wyrafinowanym guście prawdziwego angielskiego dżentelmena; androgyniczny amator biseksualnej miłości z niepokromionym heteroseksualnym apetytem; posiadacz tytułu kawalera, który przez pięćdziesiąt lat

roztaczał wokół siebie image rock'n'rollowego buntownika; legendarny Lothario, którego najważniejszy i najdłuższy związek łączy z drugim mężczyzną, osobą, która twierdzi, że go w ogóle nie rozumie: Keithem Richardsem.

Kiedy Rolling Stonesi świętowali pięćdziesiątą rocznicę istnienia zespołu, Jagger pozostawał jednym z najgłośniejszych, najczęściej opisywanych i omawianych ludzi na świecie. Przy tym wszystkim jednak udało mu się zachować to, co łączy wszystkie prawdziwe żywe symbole: magnetyczną tajemniczość.

Ostatecznie bowiem to właśnie ten wyjątkowy, ognisty żywioł, charyzmatyczna postać, która osiągnęłaby gwiazdorstwo ze Stonesami lub bez nich, hipnotyzuje nas, zachwyca i podnieca nieodmiennie od pięćdziesięciu lat. Skandal, pieniądze, dramat, muzyka, sława, narkotyki, seks i geniusz – wszystko to i więcej uosabia człowiek, którego nazwisko jest symbolem całej epoki. Ten człowiek to Jagger. Ten człowiek to Mick.

* Odniesienia do piosenek Rolling Stonesów – „*Jumpin' Jack*” nawiązuje do niebezpiecznej, hałaśliwej petardy sprzedawanej w latach 70., „*Street Fighting Man*” to uliczny zabijaka, „*Midnight Rambler*” – nocny włóczęga, „*Man of Wealth and Taste*” – zamożny człowiek o wyrafinowanym guście. (Wszystkie przypisy pochodzą od tłumacza).

Jestem jedną z najlepszych rzeczy, jakie przytrafiły się Anglii. Ja i królowa.

Mick

Pozwól, proszę, że się przedstawię.
Jestem człowiekiem zamożnym i wyrafinowanym.

Sympathy for the Devil

To cwany mały chujek, trzeba mu to przyznać.

Keith Richards

Rozdział 1: „Powiedz im, że mogą to sobie wsadzić w dupę”

Pałac Buckingham

Piątek, 12 grudnia 2003

Księżę Karol poprawił haftowany mankiet galowego munduru admiralskiego i odchrząknął, czytając listę nazwisk.

– Ach – powiedział, zatrzymując palec w połowie kartki. – Sir Michael Jagger. Wnoszę, że tym razem się pojawi.

– Tak, sir – odparł Lord Szambelan, którego zadaniem było dopilnowanie, by ceremonia inwestytury odbyła się bez żadnych potknięć. – Nie wyobrażam sobie, żeby nie przyszedł.

Podejście Micka do nadania mu tytułu kawalerskiego było co najmniej ryzykowne. Przekładał datę aż dziesięć razy, po raz ostatni zaledwie dwa dni wcześniej, 10 grudnia. Tamtego dnia pasowany miał być jeden z nielicznych ludzi, którzy mogli go przyćmić sławą – supergwiazda rugby Jonny „Wilko” Wilkinson, który właśnie poprowadził reprezentację Anglii do zwycięstwa w Pucharze Świata. Sześćdziesięcioletni Mick nie miał zamiaru konkurować o blask jupiterów z dwudziestoparoletnim gwiazdorem sportu.

– Trudno w to uwierzyć – powiedział księżę Walii, kręcąc głową. – Mick Jagger. Kawaler. Niewiarygodne. – Odwrócił się do szambelana i dodał: – Moja matka nie zdołała się do tego zmusić.

Zastępowanie królowej przez Karola podczas takich uroczystości nie było niczym niezwykłym – zwłaszcza kiedy monarchini była chora lub z innej przyczyny niedysponowana. W tym wypadku zaskoczyła swojego syna, a nawet własny dwór, niespodziewanie postanawiając poddać się 12 grudnia operacji lewego kolana – zabiegowi, który mógł zostać przeprowadzony w dowolnym momencie przez cały miniony rok i który bynajmniej nie był konieczny. Jeszcze kilka dni wcześniej królowa wydawała się w pełni sił i zdrowia, kiedy przyjmowała Wilkinsona i jego kolegów z drużyny w Pałacu Buckingham przed londyńską paradą z okazji zdobycia Pucharu Świata. „Królowa zobaczyła na liście nazwisko Micka Jaggera – zauważył później jeden z wyższych rangą dworzan – i nie było takiej siły, która zmusiłaby ją do wzięcia w tym udziału. Dlatego po prostu musiała być wtedy gdzie indziej”.

Królowa prywatnie sprzeciwiała się wysiłkom premiera Tony’ego Blaira, który chciał włączyć Jaggera pomiędzy działaczy humanitarnych, naukowców, dyplomatów, artystów, uczonych, urzędników, sportowców oraz ważnych biznesmenów i związkowców, którzy dwa razy w roku trafiali na listę honorowych gości dworu. Większość z nich otrzymywała tytuł MBE (Członek Najświetniejszego Orderu Imperium Brytyjskiego), OBE (Oficer

Najświetniejszego Orderu Imperium Brytyjskiego) lub, rzadko, CBE (Komandor Najświetniejszego Orderu Imperium Brytyjskiego). Co roku ogłaszano listę nawet dwóch tysięcy pięciuset kandydatów do takiego wyróżnienia i choć teoretycznie każdy z nich wymagał zatwierdzenia przez królową, rzadko poświęcała któremukolwiek uwagę osobiście.

Z tytułem kawalera sprawa wygląda inaczej. Obok tytułu para jest to najwyższy zaszczyt, jakim może kogoś obdarzyć królowa, dlatego zawsze przyglądała się bacznie tym nielicznym mężczyznom i kobietom, o których uszlachcenie ją proszono. Mimo to rzadko wyrażała sprzeciw – nawet prywatnie – kiedy rząd ustalił już listę kandydatów.

Takim wyjątkiem był właśnie Jagger. Niedługo po objęciu teki premiera w 1997 roku Tony Blair zaproponował jego kandydaturę do tytułu kawalera. Będący zagorzałym fanem rocka i samozwańczym mistrzem udawania gry na gitarze, Blair był jeszcze młodym parlamentarzystą, kiedy poznał Jaggera na kolacji wydawanej przez lorda Mandelсона. „Tony zebrał się na odwagę – wspominał lord Mandelson – i podszedł do Micka. Spojrzał mu prosto w oczy i odezwał się: »Chciałem tylko powiedzieć, że był pan dla mnie zawsze bardzo ważny«. Miał tęskną minę. Przez chwilę myślałem, że poprosi go o autograf”(…)

Ciąg dalszy w wersji pełnej.

Urodziłem się w krzyżowym ogniu huraganów.

Jumpin' Jack Flash

Mick i ja znaliśmy się, bo mieszkaliśmy bardzo blisko, kilka domów od siebie... Ale potem przeprowadziliśmy się „za tory”.

Keith Richards

Odkąd pamiętam, mówił, że najbardziej chce być bogaty.

Chris Jagger, brat Micka

Rozdział 2: Błyszczące Bliźniaki dorastają obok siebie i zarazem w dwóch różnych światach

Rozdział dostępny w wersji pełnej.

Mick zawsze dobrze wiedział, gdzie jest jego miejsce we wszechświecie i co to oznacza.

Zawsze uważał się za symbol i jeśli widział, że może coś zrobić, robił to.

Phil May, muzyk i przyjaciel

Mick musi mieć kontrolę – wydawać polecenia, o wszystkim decydować.

Chrissie Shrimpton, była kochanka

Te jego usta są po prostu za duże. Jest jednocześnie piękny i brzydki, kobiecy i męski – to

rzadki fenomen.

Cecil Beaton

Tak naprawdę Mick nie lubi kobiet. Nigdy ich nie lubił.

Chrissie Shrimpton

Odkąd go poznałam, widziałam, że Mick jest zakochany w Keicie. Cały czas tak jest.

Anita Pallenberg

Rozdział 3: Brudni, chamscy, gburowaci, palący papierosy, ogólnie wstrętni – i genialni

Rozdział dostępny w wersji pełnej.

Dla Micka Jaggera liczy się tylko jedno: Mick Jagger.

Keith Altham, długoletni agent zespołu i przyjaciel

Wiesz, co jest dla mnie największą tragedią? Ten chujek świetnie wypada na scenie.

Bill Graham, legendarny organizator koncertów rockowych

Rozdział 4: Anioły i demony

Rozdział dostępny w wersji pełnej.

Mick zasadniczo gardzi kobietami. Istnieją dla niego tylko jako odbicia jego samego.

Marianne Faithfull

Mick spojrział na Biancę i ujrzał – Micka. Nie mógł się już bardziej zbliżyć do uprawiania seksu z samym sobą.

Donald Cammell, przyjaciel

Próżność ma swoją granicę.

Mick

Rozdział 5: Na jego smyczy

Rozdział dostępny w wersji pełnej.

Wszyscy wiedzą, że właściwie każdy jest biseksualistą.
Mick

Nie można powiedzieć, że to homoseksualista, czy nawet biseksualista. On jest ponad to.
Mick Jagger to największy na świecie adept kosmicznego seksu.
Bebe Buell, długoletnia kochanka Micka

Nie staram się zachować image'u wiecznego dwudziestolatka. To bardzo niebezpieczne.
Mick

Jego małżeństwo z Biancą niczego nie zmieniło. Cały czas podrywa wszędzie dziewczyny.
Im młodsze, tym lepsze.
Rodney Bingenheimer, przyjaciel
Dziennikarz: „Ile dzieci pan ma?”
Mick: „Nie wiem. Niedużo”.

Rozdział 6: „Och, zamknij się, Keith. Nie bądź głupi”

Rozdział dostępny w wersji pełnej.

Mick jest jednym z najseksowniejszych mężczyzn na świecie i najlepszym kochankiem,
jakiego miałam.
Jerry Hall

Nie sposób bez końca zadawać się z szesnastolatkami. One są bardzo wymagające.
Mick

To miłość i nienawiść. Bezustanne tarcie.
Jane Rose, wieloletnia przyjaciółka i pracownica Stonesów, o związku Micka i Keitha

Wyciągnęłam go z narkotyków, ale zastąpił je seksem.
Jerry Hall

Potrafię sobie wyobrazić, że robię to w wieku pięćdziesięciu lat, ale to brzmi wariacko.
Mick zapytany, jak długo planuje występować z Rolling Stonesami

Rozdział 7: *Steel Wheels*, voodoo i cztery tysiące kobiet

Rozdział dostępny w wersji pełnej.

Mick: świetny facet, kiepski mąż.

Jerry Hall

Jak widać, nie jestem wzorem cnót.

Mick

Rozdział 8: Kropla, która przelała czarę: „Angelino, tu Mick. Zadzwoń!”

Rozdział dostępny w wersji pełnej.

Byłam jedną z czterech tysięcy jego kobiet. Moim zdaniem on jest jak Don Juan.
Carla Bruni-Sarkozy

Nigdy nie byłem głęboko, szaleńczo zakochany. Po prostu nie jestem człowiekiem
emocjonalnym.
Mick

Mick kocha Keitha. Oni są jak małżeństwo.
Jerry Hall

Rozdział 9: Kiedy tyłek się kręci

Rozdział dostępny w wersji pełnej.

Zaczynałem w poprzednim stuleciu i tak też się czuję. Trzeba iść do przodu.

Mick

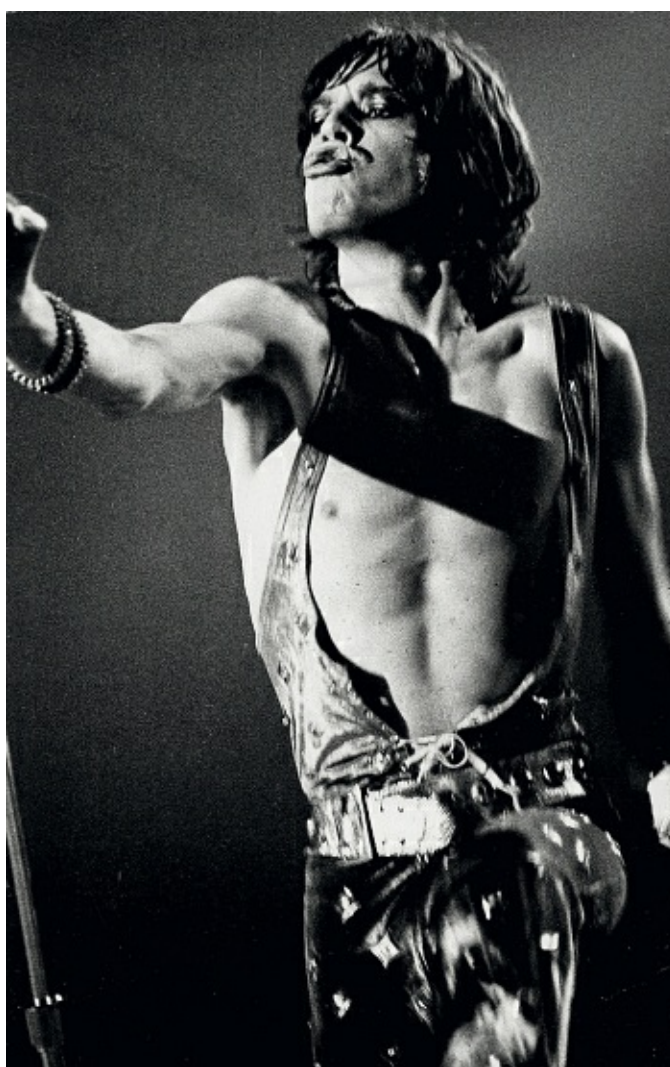
Rozdział 10: Zabawa z Williamem i Kate. Prezydent Francji jest zazdrosny. Zemsta Małego Fiutka

Rozdział dostępny w wersji pełnej.

Od autora

Rozdział dostępny w wersji pełnej.

Zdjęcia

Mick Jagger

Choć sprawnie posługiwał się cockneyem, Michael Philip Jagger (po prawej jako dwulatek) pochodził z porządnej klasy średniej i wychowywał się w podlondyńskim Dartford.

Mick (na zdjęciu stojący po prawej) był nawet kapitanem licealnej drużyny koszykówki. Podczas meczu odgryzł sobie czubek języka, co na zawsze zmieniło jego sposób mówienia i śpiewania.

Mick i Keith – Błyszczące Bliźniaki – mieli spędzić następne pół wieku, kochając się i nienawidząc na zmianę. Nawet ich żony nazywały ten wybuchowy związek „małżeństwem”.

Źródła

Poniższy spis ma w zamierzeniu przybliżyć źródła, na których oparty jest *Mick*, ale nie jest bynajmniej stuprocentowo kompletny. Uszanowałem prośbę o zachowanie anonimowości wielu osób, z którymi rozmawiałem, i zgodziłem się nie wymieniać ich nazwisk w tej książce ani nigdzie indziej. Oczywiście istotny materiał źródłowy stanowiły tysiące doniesień prasowych i artykułów o Micku Jaggerze i Rolling Stonesach, które ukazały się przez ostatnie pół wieku. Pojawiały się one w tak różnych publikacjach, jak londyński „Times”, „New York Times”, „Time”, „Newsweek”, „Life”, „Vanity Fair”, „People”, „Rolling Stone”, „New Yorker”, „Los Angeles Times”, „Paris Match”, „Guardian”, „Daily Mail”, „Le Monde”, „Esquire”, „Entertainment Weekly”, „Spin”, „USA Today”, „Forbes”, „Economist” i „Wall Street Journal” – i były przekazywane przez agencje Reuters, Bloomberg, Gannett, United Press International i Associated Press, a także wszystkie większe serwisy internetowe od „Yahoo! News” i „Google News” po „Huffington Post”.

Rozdziały 1–3

Osoby, z którymi rozmawiałem, pisząc te rozdziały, to między innymi: Chrissie Shrimpton, Andrew Oldham, Marianne Faithfull, John Dunbar, Dick Taylor, Keith Altham, Phil May, Carlo Little, Christopher Gibbs, Brian Morris, William Wilkinson, Dick Allen, Walter Bennett, Arthur Page, John Wilkinson, David Herrington, Tony Smith, Valerie Watson Dunn, Giorgio Gomelsky, Chris O'Donnell, Victor Bockris, Paul Jones, Geoff Bradford, Brian Knight, Peter Jones, Harold Pendleton, Tom McGuinness, Michael Horovitz, John Mayall i Steve Turner.

Źródła publikowane to między innymi: Andrew Pierce, *Jagger's Hard Day's Knight*, „Times”, 16 listopada 2001; Matthew Fearn, *That's Sir Street Fighting Man to You*, Associated Press, 12 grudnia 2005; Leah McLaren, *Knight in Black Armor?*, „Globe and Mail”, 12 czerwca 2002; Aly Sujo, *Nice Shoes, Sir Mick*, „New York Post”, 13 grudnia 2005; *Official Announcement of Knighthood*, „London Gazette”, 24 sierpnia 2004; *Jagger Knighted by the Queen*, „Guardian”, 15 czerwca 2002; *Sir Mick Enters the World of the Establishment*, „Times”, 13 grudnia 2003; *Stones Frontman Becomes Sir Mick*, BBC, 12 grudnia 2003; Philip Norman, *Who'd Make This Man a Knight?*, „Daily Mail”, 7 grudnia 2005; Sally Brompton, *I'm an Ordinary Mum, Says Mrs. Jagger*, „London Sunday Express”, 16 maja 1971; Danny Danziger, *Eton Voices* (London: Viking Penguin, 1978); Henrietta Knight, *Mick Jagger's Mum Shares Their Secrets*, „TV Times”, 7 lipca 1990; *Everyone Has to Be Tied Down to Something...*, „Radio Times”, 5 kwietnia 1973; John Salmon, *Mick Jagger as a Schoolboy Rebel?*, „Today”, 8 maja 1992; John Carpenter, *Mick Jagger Raps*, „Eye”, listopad 1968; *Introducing the Rolling Stones*, „Rave”, lipiec 1964; Robert Greenfield, *The Rolling Stone Interview: Keith Richards*, „Rolling Stone”, 19 sierpnia 1971; G. R., *Can Rolling Stones Crush the Beatles?*, „Chronicle”, 29 listopada 1963; Anthony Carthew, *Shaggy Englishman Story*, „New York Times”, 6 września 1964; Denna Allen, Matthew Norman, *Darling Cleo*, „Mail on Sunday”, 16 sierpnia 1992; Michael Iachetta, *They Wouldn't Dare!*, „Sunday News”, 5 stycznia 1969; Unity Hall, *What Makes Mick Tick*, „Sun”, 11 marca 1970; David Dalton, *The Rolling Stones: The First 20 Years* (London: Thames and Hudson, 1981); Bill Wyman, Ray Coleman, *Stone Alone* (New York: Viking Penguin, 1991); Ian Dickson, *Marianne Faithfull*, Vox (1974);

Al Aronowitz, *Brian Jones*, „New York Post”, 10 lipca 1969; A.E. Hotchner, *Blown Away* (New York: Simon & Schuster, 1990); Tina Turner, Kurt Loder, *I, Tina* (New York: William Morrow, 1986); Anthony Haden-Guest, *She Devil*, „Sunday Correspondent”, 11 lutego 1990; Mandy Aftel, *Death of a Rolling Stone* (London: Sidgwick & Jackson, 1982); Keith Richards, *Life* (New York: Little, Brown, 2010); Chrissy Iley, *I Should Have Chosen Keith Instead of Mick: Life for Marianne Faithfull Hasn't Exactly Gone as Planned*, „Sunday Telegraph”, 6 marca 2011.

Skandal Redlands jest jedną z najobszerniej opisanych afer narkotykowych w dziejach; zajmowały się nim wszystkie poczytne gazety, w tym londyński „Times”, „Guardian”, „New York Times”, „Time”, „Newsweek”, „Der Spiegel”, „Paris Match”, a nawet „Prawda” w ówczesnym Związku Radzieckim. Zaglądałem także do stenogramów sądowych z rozpraw. Głównym źródłem opisów eskapad Jaggera w Maroku były pamiętniki Cecila Beatona.

Rozdziały 4–6

Informacje zawarte w tych rozdziałach zaczerpnięte są po części z rozmów z takimi osobami jak Nicolas Roeg, Bebe Buell, Grace Slick, Gram Parsons, Dick Carter, Bill Graham, Sam Cutler, Sandy Lieberman, Barry Miles, Stephanie Bluestone, Gered Mankowitz, John Dunbar, Lindzee Smith, Allie Willis, Greg Phillinganes, Earl McGrath, Rodney Bingenheimer, Robert Littman, Keith Altham, Jerry Schatzberg, Pete Frame, Trevor Churchill, Ruby Mazur, Lance Loud, Christopher Makos, John Marion, Arthur Collins, Pat Hackett, Gael Love, Truman Capote, Mary Boone, Halston, Kenny Valente, Melvin Belli, Wendy Leigh, Joanne Bobrowicz, Fred Hughes i Rosemary McClure.

Publikacje źródłowe to między innymi: Nik Cohn, *A Briton Blasts the Beatles*, „New York Times”, 15 grudnia 1968; Ronald Maxwell, *Marianne Faithfull*, „Sunday Mirror”, 5 grudnia 1971; Martin Elliott, *Rolling Stones: The Complete Recording Sessions* (London: Blandford, 1990); Barry Norman, *Mick Jagger Talking as Never Before*, „Daily Mail”, 19 sierpnia 1970; *No, the Rolling Stones Are Not Fascists*, „New York Times”, 28 grudnia 1969; James Fox, *Madame Sex*, „Vanity Fair”, maj 1987; *Mick Jagger and the Future of Rock*, „Newsweek”, 4 stycznia 1971; *Prince Rupert Loewenstein Is the Man*, „Independent on Sunday”, 23 sierpnia 1992; Marsha Hunt, *Real Life* (London: Chatto & Windus, 1986); *Eclectic, Reminiscent, Amused, Fickle, Perverse*, „The New Yorker”, 29 maja 1978; Robert Greenfield, *Prodigal Sons Tour Mother Country*, „Rolling Stone”, 15 kwietnia 1971; Martha Smilgis, *Bianca Is Tired of Playing Zelda to Jagger's Scott*, „People”, 2 maja 1977; Fredric Dannen, *Hit Men* (New York: Random House, 1990); Tony Scadutto, *Everybody's Lucifer*, „New York Post”, 1 sierpnia 1974; Pamela Des Barres, *I'm with the Band* (New York: William Morrow, 1987); Carey Schofield, *Jagger* (New York: Beaufort Books, 1985); Don Heckman, *Feeling...*, „New York Times Magazine”, 16 lipca 1972; Thomas Thompson, *The Stones Blast Through the Land*, „Life”, 14 lipca 1972; Robert Greenfield, *Stones Tour: Rock & Roll on the Road Again*, „Rolling Stone”, 6 lipca 1972; Jack Lewis, *Mick Jagger Shocks Lady X on Jumbo Jet*, „Daily Mirror”, 1 grudnia 1971; Harriet Van Horne, *The Rolling Stones Party*, „New York Post”, 29 lipca 1972; Kenneth Eastaugh, *Ask a Silly Question*, „Sun”, 23 stycznia 1971; Grace Lichtenstein, *Jagger and Stones Whip 20,000 into Frenzy at Garden*, „New York Times”, 25 lipca 1972; Judith Martin, *Jagger Stones 'Em in D.C.*, „Washington Post”, 3 maja 1973; Don Short, *When I'm 33 – That's When I'll Quit!*, „Daily Mirror”, 5 sierpnia 1972; Andrew Loog Oldham, *Stoned* (New York: Vintage, 2004); David Wigg, *Baby, That's the Way It's Going to Be*, „Daily Express”, 24 sierpnia 1973; Anthea Disney, *There's a Certain Singer I'd Like to Tear into Pieces*, „Daily Mail”, listopad 1973; Rosemary Kent, *Bianca Jagger's Interview*, „Viva”, listopad 1973; Stanley Booth, *True Adventures of the Rolling Stones* (Chicago: Chicago Review Press, 2000); Sheila Weller, *Girls Like Us: Carole King, Joni Mitchell, Carly Simon, and the Journey of a Generation* (New York: Atria/Simon

& Schuster, 2008); John Rockwell, *The Pragmatic Jagger: Planning Stones Onslaught*, „New York Times”, 15 maja 1975; Mary Campbell, *Jagger Talks of Latest Tour*, Associated Press, 29 maja 1975; Marian McEvoy, *Mick Rolls On*, „Women’s Wear Daily”, 24 czerwca 1975; Steve Lawrence, *Moving Mick Jagger*, „New York Post”, 7 czerwca 1975; Roderick Gilchrist, *Mick and Marsha End Baby Row*, „Daily Mail”, 12 lutego 1975; *Mick Jagger Had Drug Overdose*, „Evening Standard”, 27 lutego 1976; Ian Ball, *Canada Agog over Stones and Mrs. Trudeau*, „Daily Telegraph”, 10 marca 1977; James Johnson, „Mrs. Trudeau? I Wouldn’t Go Near Her with a Barge Pole”, „Evening Standard”, 14 września 1977; Robin Denselow, *People Like Bing Crosby...*, „Guardian”, 10 października 1977; David Felton, *Absolute, Ultimate Fantasy*, „Washington Post”, 16 czerwca 1978; Gordon Burn, *Mick Jagger Holds Court in New York*, „Sunday Times”, 25 czerwca 1978; Pauline McLeod, *Money, Women, and Me!*, „Daily Mirror”, 29 sierpnia 1978; Jonathan Cott, *Mick Jagger: The King Bee Talks About Rock’s Longest Running Soap Opera*, „Rolling Stone”, 29 czerwca 1978; *Jaggers Divorced*, „New York Times”, 3 listopada 1979; Marsha Hunt, *Mick Made Me Beg for Money*, „London Star”, 14 października 1986; Liz Derringer, *Mick Jagger: The Man Behind the Mascara*, „High Times”, czerwiec 1980; Maureen Cleave, *Confessions of a Dilettante Englishman*, „Observer”, 30 sierpnia 1981; Carl Arrington, *Mr. Rolling Stone Finds Sweet Satisfaction with Rock’s Richest Tour Ever*, „People”, 28 grudnia 1981; *Mick Jagger: Cocktails with Jerry Hall, Charlie Watts, Bob Colacello & Andy Warhol*, „Interview”, sierpień 1981; Rick Sky, *Mick Jagger: „What I Want from a Woman”*, „London Daily Star”, 16 czerwca 1982; *The Rolling Stones: Once Adolescent, They’ve Grown Up*, „New York Times”, 26 sierpnia 1981; *Mick Jagger and Model Jerry Hall Call It Quits*, „People”, 22 listopada 1982; Lauren McKay, *There’s a Gun in My Bag and I Know How to Use It*, „Sunday Mail”, 11 sierpnia 2002; Julian Brouwer, *My Romps*, „Daily Record”, 7 lutego 2002; Mick Jagger, *When He Was the Young Man About Town...*, „Rolling Stone”, 17 stycznia 2002.

Przejrzałem ponad 130 dokumentów sądowych, w tym stenogramy z rozpraw i oświadczenia w sprawie rozwodowej Bianki i Michaela Philipa Jaggera, założonej w Sądzie Najwyższym Los Angeles (sprawa nr D 985 336).

Rozdziały 7–10

Dick Cavett, Angela Bowie, May Pang, Truman Capote, Liz Derringer, Ahmet Ertegun, Marvin Mitchelson, Malcolm Forbes, Steve Rubell, George Plimpton, Ruby Mazur, Allen Klein, Patricia Neal, Lee Black Childers, Kevin Kahn, Richard Kay, Rita Jenrette, Barbara Levine, Susan Crimp, Peter Archer, Jouet Moreau, Guy Pelly, Patricia Lawford, Fred Hauptfuhrer, Stephanie Mansfield, April Todd, Roy Cohn, Andrew Hamilton, Keith Altham, Alan Hamilton, Victor Bockris, Bobby Zarem, David McGough, Russell Turiak, Pat Hackett, Daniel Stewart, Lee Wohlfer, Vinnie Zuffante, Victoria Balfour i Bebe Buell.

Artykuły i inne wydawnictwa źródłowe to między innymi: Pete Townshend, *Jagger: A Butterfly Reaches 40*, „Times”, 25 lipca 1983; Vincent Coppola, Nancy Cooper, *Rock Grows Up*, „Newsweek”, 19 grudnia 1983; *Why I Want Babies with Jerry – by Jagger*, „Sun”, 3 lipca 1983; Lisa Robinson, *Mick Jagger*, „Interview”, luty 1985; Bill Flanagan, *Mick Musically*, „Musician”, kwiecień 1985; Jay McInerney, *Jagger-Watching*, „Esquire”, maj 1985; Jay Cocks, *Roll Them Bones*, „Time”, 4 września 1989; Christopher Connelly, *Stepping Out*, „Rolling Stone”, 14 lutego 1985; David Gates, *The Stones Start It Up*, „Newsweek”, 11 września 1989; Peter Newcomb, *Satisfaction Guaranteed*, „Forbes”, 2 października 1989; Anthony DeCurtis, *The Rolling Stones: Artists of the Year*, „Rolling Stone”, 8 marca 1990; Stephanie Mansfield, *The Jagger Mystique*, „Vogue”, maj 1991; Stephen Schiff, *Mick’s Moves*, „Vanity Fair”, luty 1992; Edna Gundersen, *Mick Jagger’s Hard Rock Life*, „USA Today”, 9

lutego 1993; Danae Brook, *Marriage, Jagger, Babies and Me*, „Daily Mail”, 21 stycznia 1996; Richie Taylor, *Mick's Out of My Life, Says Model Lover Jana*, „Mirror”, 19 października 1996; Rachael Bletchley, Nigel Bowden, *Exposed: Jagger's Daughter Jade in Sex Film Scandal*, „The People”, 12 lipca 1998; Tracy Connor, *Paint It Green: Furious Jerry Hall Wants \$50 Million Divorce from Mick*, „New York Post”, 16 stycznia 1999; Brian Degen Leitch, *Jumpin' Jade Flash*, „New York Times”, 24 stycznia 1999; Jane Mayer, *Bianca Jagger Lobbies Her Black Book*, „New Yorker”, 7 czerwca 1999; Peter Allen, Jane Kerr, *Jagger the Lover*, „Mirror”, 17 października 1996; Sarah Hall, *The End of the Affair: After 22 Years Together and a Marriage That Never Was, Jagger and Hall Split Up*, „Guardian”, 10 lipca 1999; Anne Shooter, *Has Jagger Met His Match in Daughter Elizabeth?*, „Daily Mail”, 24 czerwca 1999; Maria Croce, *I Pity Mick*, „Daily Record”, 26 czerwca 2000; Thomas Whitaker, *Jagger Mourns Mum He Adored*, „Sun”, 19 maja 2000; Alan Rimmer, *Mick Walked Naked from the Shower...*, „Sunday Mirror”, 19 maja 2002; Jane Moore, *Hall Together: Interview*, „Sunday Times”, 24 grudnia 2000; Doug Sanders, *Mogul Mick*, „Globe and Mail”, 24 stycznia 2001; Geoffrey Levy, *Mick Jagger Really Has Fallen for Miss Dahl*, „Daily Mail”, 30 czerwca 2001; James Doherty, *Jagger's Girls Disgusted by His Exploits*, „Scotsman”, 4 marca 2002; David Wilkes, *The Night Jagger's Limo Was Rocking*, „Daily Mail”, 6 maja 2002; Bernard Weinraub, *Half a Lifetime on the Road*, „New York Times”, 26 września 2002; Nick Parker, *Hey You, Get Off My Child*, „Sun”, 15 listopada 2002; Kira Cochrane, *Old Father Jagger's Piece of Cheek*, „Sunday Times”, 26 stycznia 2003; Leigh-Ann Jackson, *Jerry Hall Bares Some*, „Austin American-Statesman”, 14 września 2003; Anna Hunt, *Mick Was a Womanizer*, „Mail on Sunday”, 11 maja 2003; Adam Sherwin, *World Tour Triumph Sees Stones Earnings Roll Past One Million Pounds*, „Times”, 28 listopada 2003; Robin Eggar, *Most Men Have Had an Alfie Moment*, „Daily Telegraph”, 6 października 2004; Anthony Barnes, *Jerry Hall's Single...*, „Independent on Sunday”, 20 marca 2005; Casper Llewellyn Smith, *The Observer Profiles Mick Jagger*, „Observer”, 28 sierpnia 2005; Nicholas Wapshott, *It's Not Only Rock and Roll*, „Sunday Telegraph”, 11 września 2005; Michael Hainey, *What a Drag It Is Getting Old – Unless You're Mick Jagger*, „GQ”, październik 2005; Eric Gillin, *Mick Jagger at 62*, Maximonline.com, październik 2005; Natalie Clarke, *The Loin Tamer*, „Daily Mail”, 2 stycznia 2006; Reuters, *Joe Jagger, Fitness Expert 1913–2006*, 14 listopada 2006; Tom Pettifor, *Jagger's Women Turn Out for Dad's Funeral*, „Daily Record”, 29 listopada 2006; Jane Wheatley, *Sir Mick's Gazelle, L'Wren Scott*, „Times”, 17 maja 2007; *The Rolling Stone Interviews* (New York: Little, Brown, 2007); Charles Bremner, *Bonjour, Madame le President?*, „Times”, 18 grudnia 2007; John Dingwall, *I Used to Be One of Jagger's 4,000 Other Women*, „Daily Record”, 4 czerwca 2007; Oliver Harvey, *Ooh Carla La*, „Sun”, 19 grudnia 2007; Simon Mills, *The Day Carla Bruni Opened the Door to Me Topless*, „Mail Online”, 24 stycznia 2008; James Kaplan, *Mick Jagger Is Still Ready to Party*, „Parade”, 30 marca 2008; David Fricke, *Blues Brothers*, „Rolling Stone”, 17 kwietnia 2008; Jancee Dunn, *Icon: Mick Jagger*, „Maxim”, kwiecień 2008; Maureen Orth, *Carla Bruni: The New Jackie O?*, „Vanity Fair”, wrzesień 2008; Todd Venezia, *Wild Mackenzie: Papa's Old Pal Mick Bedded Me*, „New York Post”, 25 września 2009; John Robinson, *The House of the Unholy*, „Guardian”, 15 maja 2010; William Norwich, *A Day in the Life of L'Wren Scott*, „Vogue Daily”, 9 czerwca 2011; *Mick Jagger Interview*, „Larry King Live”, CNN, 21 czerwca 2010; Jerry Hall, *My Life in Pictures* (London: Quadrille, 2010); Robert Crampton, *I Never Really Felt Confident Because of Mick's Infidelity*, „Times”, 2 października 2010; Christine Lennon, *Georgia Girl*, „Harpers Bazaar”, listopad 2010; Mackenzie Phillips, *High on Arrival* (New York: Gallery Books, 2009); Nandini D'Souza, *L'Wren Takes Flight*, „W”, styczeń 2010; Bridget Foley, *L'Wren Scott: Fearlessly Chic*, „WWD”, 12 kwietnia 2010; Zoe Heller, *Mick Without Moss*, „New York Times”, 5 grudnia 2010; Phoebe Eaton, *L'Wren Scott Interview*, „Harpers Bazaar”, 23 marca 2011; *Mick Jagger Forms New*

Group SuperHeavy, „Financial Times”, 23 maja 2011; Gavin Edwards, *Lizzy Jagger: Between the Sheets with Mick’s Daughter*, „Playboy”, czerwiec 2011; Louise Gannon, *SuperHeavy – It Was All Very Secret...*, „Mail Online”, 10 września 2011; Nate Chinen, *SuperHeavy: A New Album from Mick Jagger and Friends*, „New York Times”, 19 września 2011; Christine Ockrent, *Carla Bruni: My Love for Sarkozy the Gardener*, „BBC News Magazine”, 25 września 2011.

Bibliografia

- Aftel Mandy, *Death of a Rolling Stone*, London: Sidgwick & Jackson, 1982
- Aldridge John, *Satisfaction*, London: Proteus Publishing, 1984
- Altham Keith, *The PR Strikes Back*, London: John Blake, 2001
- Andersen Christopher, *Jackie After Jack: Portrait of the Lady*, New York: William Morrow, 1998
- , *Jagger Unauthorized*, New York: Delacorte Press, 1993
- , *William and Kate: A Royal Love Story*, New York: Gallery Books, 2010
- Balfour Victoria, *Rock Wives*, New York: William Morrow, 1986
- Bockris Victor, *Keith Richards*, New York: Poseidon Press, 1992
- , *The Life and Death of Andy Warhol*, New York: Bantam, 1989 (wyd. polskie: *Andy Warhol. Życie i śmierć*, przeł. Piotr Szymor, Warszawa: Wydawnictwo W.A.B., 2005)
- Booth Stanley, *The True Adventures of the Rolling Stones*, London: Sphere Books Ltd., 1985 (wyd. polskie: *Rolling Stones. Prawdziwe przygody*, przeł. Joanna Raczyńska, Poznań: Kagra, 2002)
- Bowie Angela, Carr Patrick, *Backstage Passes*, New York: G. P. Putnam's Sons, 1993
- Clapton Eric, *Clapton: The Autobiography*, New York: Broadway Books, 2007 (wyd. polskie: *Clapton. Autobiografia*, przeł. Jarosław Rybski, Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 2009)
- Clarke Gerald, *Capote: A Biography*, New York: Carroll and Graf, 1988 (wyd. polskie: *Truman Capote. Biografia*, przeł. Jarosław Mikos, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 2008)
- Cohn Nik, *Rock: From the Beginning*, New York: Stein and Day, 1969
- Coleman Ray, *Clapton!*, New York: Warner, 1985
- Cooper Michael, *Blinds and Shutters*, London: Genesis, 1990
- Cutler Sam, *You Can't Always Get What You Want*, New York: Random House, 2010
- Dalton David, *The Rolling Stones*, London: Rogner & Bernhard, 1981
- Dannen Fredric, *Hit Men*, New York: Random House, 1990
- Danzier Danny, *Eton Voices*, New York: Viking, 1988
- Des Barres Pamela: *I'm with the Band*, New York: William Morrow, 1987
- Edwards Henry, Zanetta Tony, *Stardust: The David Bowie Story*, New York: McGraw-Hill, 1986
- Elliott Martin, *The Rolling Stones: The Complete Recording Sessions*, London: Blandford, 1990
- Faithfull Marianne, Dalton David, *Faithfull: An Autobiography*, New York: Little, Brown, 1994 (wyd. polskie: *Faithfull. Autobiografia*, przeł. Joanna Raczyńska, Warszawa: „Twój Styl”, 2005)
- Flippo Chet, *On the Road with the Rolling Stones*, New York: Doubleday, 1985
- Frame Pete, *Rock Family Trees*, London: Omnibus Press, 1980
- Goodman Pete, *Our Own Story by the Rolling Stones*, New York: Bantam, 1965
- Graham Bill, Greenfield Robert, *Bill Graham Presents*, New York: Doubleday, 1992
- Greenfield Robert: *S.T.P.: A Journey Through America with the Rolling Stones*, New York: Dutton, 1974
- Hackett Pat (ed.), *The Andy Warhol Diaries*, New York: Warner, 1989
- Hall Jerry, *Jerry Hall: My Life in Pictures*, London: Quadrille Publishing, 2010
- Hall Jerry, Hemphill Christopher, *Jerry Hall's Tall Tales*, New York: Pocket Books, 1985

Hebel Francois, *Mick Jagger: The Photo Book*, Rome: Contrasto, 2011

Hoffman Dezo, *The Rolling Stones*, New York: Vermillion, 1984

Holt Georgia, Quinn Phyllis, Russell Sue, *Star Mothers*, New York: Simon & Schuster, 1988

Hotchner A. E., *Blown Away: The Rolling Stones and the Death of the Sixties*, New York: Simon & Schuster, 1990

Hunt Marsha, *Real Life*, London: Chatto & Windus, 1986

Mankowitz Gered, *Satisfaction*, New York: St. Martin's Press, 1984

Miles Barry, *Mick Jagger in His Own Words*, London: Omnibus, 1982

Morton Andrew, *Angelina: An Unauthorized Biography*, New York: St. Martin's Press, 2010 (wyd. polskie: *Angelina. Biografia nieautoryzowana*, przeł. Władysław Jeżewski, Warszawa: Wydawnictwo Magnum, 2010)

Norman Philip, *Symphony for the Devil: The Rolling Stones Story*, London: Linden Press, 1984

Oldham Andrew Loog, *Stoned*, New York: Vintage, 2004

Pang May, Edwards Henry, *Loving John*, New York: Warner, 1983

Philips Julia, *You'll Never Eat Lunch in This Town Again*, New York: Signet, 1992

Phillips Mackenzie, *High on Arrival*, New York: Gallery Books, 2009

Richards Keith, *Life*, New York: Little, Brown, 2010 (wyd. polskie: *Życie*, przeł. Magdalena Bugajska, Warszawa: Albatros 2011)

Rivera Geraldo, Paisner Daniel, *Exposing Myself*, New York: Bantam, 1991

Sanchez Tony, *Up and Down with the Rolling Stones*, New York: William Morrow, 1979

Scaduto Tony, *Mick Jagger: Everybody's Lucifer*, New York: David McKay, 1974

Schofield Carey, *Jagger*, New York: Beaufort Books, 1985

Turner Tina, Loder Kurt: *I, Tina*, New York: William Morrow, 1986

Weller Sheila, *Girls Like Us: Carole King, Joni Mitchell, Carly Simon, and the Journey of a Generation*, New York: Atria/Simon & Schuster, 2008

When Francis, *Tom Driberg: His Life and Indiscretions*, London: Pan, 1990

Wood Ronnie, *Ronnie*, New York: St. Martin's, 2007

Wyman Bill, Coleman Ray, *Stone Alone*, New York: Viking Penguin, 1991

Wyman Bill, Havers Richard, *Rolling with the Stones*, London: DK Publishing, 2002

Prawa do zdjęć

IPOL-Globe Photos: 1; Alpha/Globe Photos: 3, 37; Dezo Hoffmann/Rex USA/BEImages: 4, 5, 7, 8, 12; Rex USA/BEImages: 6, 15, 16, 34; Popperfoto/Getty Images: 9; Richard Polak-Globe Photos: 10; Everett Collection/Rex USA/BEImages: 11, 13, 14; Retna: 17; AFP/Getty Images: 18; Getty Images: 19, 22, 24, 39, 40; Adam Scull/Globe Photos: 20; Richard Young/Rex USA/BEImages: 21; WireImage: 23; News Ltd./Newspix/Rex USA/BEImages: 25; Time & Life Pictures/Getty Images: 26; Dave Lewis/Rex USA/BEImages: 27; Adam Hollingsworth/Newspix/Rex USA/BEImages: 28; Richard Young/Rex USA/BEImages: 29; Bernadette Lou/Rex USA/BEImages: 30; Omedias-Globe Photos: 31; PIXPLANETE/Globe Photos: 32; Pazzazz.GB.com/Globe Photos: 33; Dave Benett/Globe Photos: 35; MURRAY/MCKAY/Rex USA/BEImages: 36; Mark Large/Daily Mail/Rex/Rex USA/BEImages: 38; Richfoto.com/Globe Photos: 41; Back Page Images/Rex/Rex USA/BEImages: 42; FilmMagic, Inc.: 43; Ken Babolcsay-Globe Photos: 44; Sonia Moskowitz-Globe Photos: 45; Anthony Harvey-Allstar-Globe Photos: 46.

Niniejsza **darmowa publikacja** zawiera jedynie fragment pełnej wersji całej publikacji.

Aby przeczytać ten tytuł w pełnej wersji [kliknij tutaj](#).

Niniejsza publikacja może być kopiowana, oraz dowolnie rozprowadzana tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez NetPress Digital Sp. z o.o., operatora [sklepu na którym można nabyć niniejszy tytuł w pełnej wersji](#). Zabronione są jakiegokolwiek zmiany w zawartości publikacji bez pisemnej zgody NetPress oraz wydawcy niniejszej publikacji. Zabrania się jej od-sprzedaży, zgodnie z [regulaminem serwisu](#).

Pełna wersja niniejszej publikacji jest do nabycia w sklepie internetowym [Nexto.pl](#).